

souzení uplatňovaných odvolacích důvodů a o ně opřených odvolacích návrhů, je k vadám těm přihlížeti z povinnosti úřadu. třebaže jich odvolání nevytklo, neboť z § 462 c. ř. s. odst. 2 plyne, že odvolací soud v mezích odvolacího návrhu přezkoumává nejen rozsudek, nýbrž i řízení, jež mu předcházelo.

To ovšem má zvláštní význam právě tehdy, jde-li o vady, které odvoláním ani nemohly býti vytýkány, jsouce na újmu jen odvolatelovu odpůrci. Též ony jsou s odvolacími důvody v příčinné souvislosti a spolu s nimi tvoří ony sporné stránky v § 497 (2) c. ř. s. naznačené, jež má odvolací rozhodnutí o návrhu odvolatelově obsahovati (srv. Neumannův Komentář k c. ř. s. z roku 1915 str. 1383).

Na tom právě je založena ochrana zájmů odvolatelova odpůrce, který je dotčen jen důvody — nikoli i výrokem — prvního rozsudku, že tehdy, když odvolací soud zaujme jiné právní stanovisko a rozhodne jinak než první soudce, přezkumná činnost odvolacího soudu se vztahuje podle §u 462, 497, 498 c. ř. s. ke všem sporným otázkám, jež jsou důležité pro rozhodnutí, a v důsledku toho odpůrce odvolatelův může v dovolání proti pozměňujícímu — jemu nepříznivému — rozsudku vytýkati, že se odvolací soud, vyřizuje odvolání odpůrcovo, neobíral všemi jeho útočnými neb ochrannými prostředky.

Rozh. nejv. soudu z 1. října 1926 Rv I 1530/26.

Dr. Z.

Bylo-li dispoziční právo šekovým účtem přeneseno právně i fakticky na osobu třetí, jest tato legitimována k žalobě podle § 37 ex. ř. na nepřípustnost exekuce vedené proti majiteli účtu zabavením tohoto konta. Pro poměr mezi spornými stranami nejsou rozhodny obchodní podmínky poštovního šekového úřadu, nýbrž smlouva, ujednaná mezi majitelem účtu a třetí osobou.

V exekuční věci obce B. proti R. V. zabavena byla pohledávka příslušející dlužníku proti poštovnímu úřadu šekovému v Praze z běžného účtu č. . . ve výši 5000 Kč.

J. J. podal na vymáhající věřitelku žalobu podle § 37 ex. ř., jejímž obsahem jsou tyto skutečnosti, které pak také byly ve sporu zjištěny:

V roce 1922 koupil žalobce J. J. od exekuta R. V. celý jeho obchod koloniálním zbožím a ujednali také spolu, že od té doby jest žalobce výhradním vlastníkem peněz, složených u poštovního šekového úřadu v P. na konto R. V. a že žalobci ode dne 8. srpna 1922 přísluší dispoziční právo vůči poštovnímu úřadu

šekovému. R. V. sdělil také poštovnímu úřadu šekovému písemně, že bude jeho šeky podpisovati výhradně J. J. a šeky J. J. podepsané byly také šekovým úřadem honorovány. Na toto písemné sdělení R. V. nedošlo však vyrozumění od šekového úřadu, poněvadž v něm nebyly splněny náležitosti potřebné k přepsání šek. účtu, takže účet nebyl formálně přepsán na jméno J. J.

Zabavené peníze obsažené v účtu pocházejí vesměs z obchodů, jež uzavřel J. J. se svými zákazníky až po předání závodu. Soud první stolice žalobu zamítl, soud odvolací však jí vyhověl a nejvyšší soud rozhodnutí toto potvrdil z těchto důvodů:

Každá exekuce postihuje majetek jenom dlužníkův. Majetková práva třetích osob nemohou jí býti zkrácena, nemohou jí býti také práva dlužníková na úkor třetích osob rozmnožena.

Kdyby se tak stalo a vymáhaný nárok byl uspokojen z majetku a ke škodě třetích osob, byl by vymáhající věřitel podle pravidel hmotného práva povinen vydati své obohacení poškozenému. Správně zažádala žalovaná obec za exekuci zabavením a příkázáním pohledávky příslušející R. V. proti poštovnímu šekovému úřadu »bez újmy práv třetími osobami dříve nabytých«, a byla exekuce povolena také jen s tímto obmezením, jež nerozeznává mezi právy nabytými exekučně nebo smluvně. Tu není však po stránce skutkové již sporno, že R. V. v roce 1922 postoupil zároveň s prodaným obchodem svůj vklad u poštovního šekového úřadu J. J., zmocnil jej, aby podepisoval šeky a jiné vzorce, týkající se tohoto účtu a umožnil mu tak, aby na jeho účet ukládal i jiné svoje peníze a aby sám disponoval o všech penězích na účtě složených. Podle zprávy poštovního šekového úřadu bylo zažádáno, aby účet byl vůbec přepsán na jméno J. J., nebyly však splněny dosud potřebné — totiž poštovním šekovým úřadem předepsané — náležitosti, proto jest v úči poštovnímu šekovému úřadu majitelem účtu posud R. V.; J. J. jest jenom jeho zmocněncem. Práva R. V. jako majitele účtu proti poštovnímu šekovému úřadu trvají dosud, přesto jest však J. J. oprávněn, aby o všech penězích na V. účtě sám disponoval. To bylo předeslati, aby mohlo býti rozhodnuto, prokázala-li žalující strana, že Kč 2003'50, jež jsou uloženy na šekovém účtě R. V., náleží do úpadkové podstaty J. J., čili, jak se ne zcela přesně, ale v souhlase s ustanoveními §§ 298 a 427 obč. zák. tvrdí, jsou jejím — správně J. J. vlastnictvím. Peníze složené u poštovního šekového úřadu přešly smíšením s jeho penězi do jeho vlastnictví, týž jest však povinen vydati oprávněné straně stejné množství jiných peněz. Tak tomu jest.

ať se pokládá uložení peněz u poštovního šekového úřadu za zá-
půjčku či za úschovu (depositum irregulace), proto netřeba se
touto v nauce spornou otázkou vůbec zabývat. Rozhodným
jest, zda nárok na vydání složených peněz přísluší R. V., po-
něvadž je dosud majitelem účtu, či J. J., popřípadě konkursní
podstatě. Tuto otázku zodpověděl odvolací soud právem ve pro-
spěch strany žalující. Táž dokázala důvod nabytí, že totiž pe-
níze, jež byly v roce 1922 na účtě již složeny, byly spolu s pro-
daným obchodem jí R. V. postoupeny, a že později na účet slo-
žené peníze byly splaceny obchodními dlužníky J. J. na jeho po-
hledávky. Bylo dále prokázáno i řádné odevzdání peněz na účtě
složených do dispozice, tedy držby J. J. podle § 427 obč. zák.
tím, že bylo učiněno majitelem účtu u poštovního šekového
úřadu opatření, aby on sám mohl vydávat a podpisovat šeky
na složené peníze. K důkazu vlastnického práva není více po-
třeba. K námitce, že R. V. jest posud majetníkem účtu, není ža-
lovaná obec vůbec oprávněna. Jako vymáhající věřitelka vedoucí
exekuci na dlužníkovu pohledávku nemůže nabýti k ní více práv
než příslušelo R. V., o tom bylo však zjištěno, že již v roce 1922
postoupil pohledávku tu J. J. Postup je dosud účinný a zahrnuje
v sobě povinnost V., aby účet u poštovního šekového úřadu dal
i formálně přepsati na jméno J. Z. nedodržení tohoto závazku ne-
může R. V. nabýti práv a obohatiti se na účet svého smluvníka,
ale právě tak, jako by proto musila být hořejší námitka od-
mítnuta, kdyby ji vnesl R. V., musí se to státi také, když ji
činí žalovaná obec. Okolnost, že V. zůstal vůči poštovnímu šek-
ovému úřadu pro nesplnění náležitostí předepsaných jeho ob-
chodními podmínkami dosud vlastníkem účtu, má jenom ten vý-
znam, že kdyby R. V. učinil jako majitel účtu o něm opatření,
příčící se ujednání s J. J., byl by poštovní úřad šekový tímto
opatřením vázán. Pro poměr mezi spornými stranami nejsou
však rozhodny obchodní podmínky poštovního šekového úřadu,
nýbrž smlouva ujednaná svého času mezi R. V. a J. J., proto
nemá skutečnost, že účet nebyl dosud přepsán na jméno J. pro
tento spor významu. Když konečně dovolatelka poukazuje na
to, že velmi mnozí obchodníci dávají si zasílati platy složenkami
šekového poštovního úřadu, znějícími na účet jejich banky a
dovozuje, že právě tak, jako se tyto platy stávají připsáním na
účet banky vlastnictvím banky a mohou být předmětem exe-
kuce, vedené proti bance, jest i pohledávka, jež jest předmětem
tohoto sporu, vlastnictvím R. V. jako majitele účtu a může být
předmětem exekuce, proti němu zahájené — přehlíží podstat-
ný rozdíl mezi tvrzenou obchodní zvyklostí a skutkovým zá-

kladem tohoto sporu, že totiž dispoiční právo o účtu V. bylo přeneseno právně i fakticky na J. J. Bez tohoto přenesení neměl by ovšem J. J. přímého práva na zabavenou pohledávku, nýbrž jenom obligační nárok proti R. V., a ten by napadené exekuci nepřekážel.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 11. listopadu 1926 č. j. Rv I 1667/26. Dr. Grešl.

Z kauční hypoteky jako takové nevzniká tomu, kdo ji pořídil, nárok na poskytování úvěru vůbec, neb do výše hypoteky, pokud to nebylo zvláště ujednáno. Nárok na výmaz kauční hypoteky přísluší jen věřiteli, pro jehož vykonatelnou pohledávku bylo vloženo právo zástavní.

Soud I. instance povolil navrženou exekuci zabavením a příkázáním pohledávky na poskytování úvěru dlužnici a jejímu manželu z kauční listiny, dále nároku, aby kauční hypotéka byla po skončení kaučního poměru vymazána aneb částkou skutečně existující byla do knihy pozemkové vložena, při čemž zpenění provede soud exekuční k návrhu vymáhajícího věřitele.

K rekursu strany povinné a poddlužnice změnil soud rekursní toto usnesení a návrh zamítl z těchto důvodů: Ve všeobecné formě zvolené vymáhajícím věřitelem nemůže býti povolena exekuce na kauční hypotéku. Podle návrhu nemá býti exekuce vedena na určitou pohledávku, vzniklou z kaučního poměru, nýbrž má býti poddlužnici zakázáno, aby poskytovala úvěr dlužnici a jejímu manželovi z ujednané kauční smlouvy. Pokud se tento zákaz vztahuje i na manžela dlužnice, jest zjevně neoprávněným, poněvadž proti němu tu není exekuční titul. Ale i návrh nevyhovuje zákonu ani co do dlužnice, neboť z kauční listiny vzešlo poddlužnici právo, aby zůstala se stranou povinnou v obchodním spojení a prodávala jí zboží na úvěr. Toto právo nemůže býti poddlužnici vzato záповědí k vydobytí pohledávky vymáhajícího věřitele. Záповědí může býti jedině exekučně postižena výhoda, která patří straně povinné, a to tak, aby plnění se nestalo jí, nýbrž vymáhajícímu věřiteli. Poddlužnici smí tedy býti záповědí uloženo jedině plnění jiné osobě než určené ve smlouvě, ale nikdy něco jiného, zvláště pak nikdy navržené zastavení obchodního spojení.

Pokud jde o zabavení a příkázání nároku na výmaz kauční hypotéky po skončení úvěrového spojení, není tento nárok i podle návrhu po právu a neexistuje, poněvadž spojení obchodní